

DIKTANTAS 10 (2) KLASEI

1. Kaip smarkiai liepsnojo laužas po ąžuolu, Marčius neprisimena. 2. Jis ramiai irklavo valtį, nepakeldamas galvos, ir aplink nieko nematė, girdėjo vien tik paslaptinę šnabždesį, žarstantį praeities pelenus. 3. Jie buvo vėjų išpustyti, tačiau neatvėsę, netgi deginantys, o jų kaitri šiluma traukė, viliojo, masino dar sykį sugrįžti į tuos laikus, kuriuos be gėdos galėjo prisiminti. 4. Bet mintys drumstėsi, slėgė kaip sunkus akmuo, kurio neįstengė nuristi ir nuskandinti ežero dugne.

5. Čiuožtelėjo valtės nosis ant seklumos, Marčius išlipo į krantą, apsidairė ir sustingo: ties aukštąja liepa virto dūmai, sėmė pušyną, grasino senajam eglynui. 6. Atsipeikėjęs iš sąstingio, Marčius ryžtingai puolė į eglyną.

7. Staiga liepsna pliūpteli sausuolės eglės šakomis, viršum girios suplevėsuoja ugninė vėliava, kuri sudryksta, persimeta ant nudžiūvusios eglės, ir ugnies kamuoliai jau ridinėjasi viršum eglyno. 8. Todėl ne be reikalo Marčiaus širdis baiminosi: per tokią sausatį, neduok Dieve, kas ugnelę numestų...

Ugnies dvelksmas pakelia Marčių, išsekusį ir dūstantį karčiais svilėsiais. Jis braunasi per tankumyną, aštrios šakos drasko veidą, peilio ašmenys perrėžia šoną. Marčius bėga vejamas nebegeginamos niekieno ugnies, atsitrenkia į storą eglės kamieną. Valandėlę pastovi, suodina ranka prisidengia burną, ūmai prasižiojusią šauksmui.

Pro srūvančias ašaras pasivaidena Marčiui, kad jis regįs milžiną, Girių kirtėją, užsimaniusį vienu kirčiu iškirsti visas devynias girias. Skelia kirvis aukštą dangų, lekia žarijų spiečiai. Bet kodėl netrenkia Perkūnas ir nepraplumpa lietus? Kodėl taip šniokščia ir spraga aplinkui eglės? Atsiplėšęs nuo eglės, Marčius puola į šalį, bėga per laukymę, bet ugnis bloškia atgal. Jis parkrinta, apanglejęs papartis nudegina pirštus, pažadina iš alpulio ir pro ugnies traškesį Marčius išgirsta atsklindančius žmonių balsus. (pagal V.Bubnį)

Užduotis. Paaiškinti 8 sakinių sudėtį.

Atsakymai:

1. Sudėtinis prijungiamasis.
2. Vientisinis.
3. Mišrusis.
4. Sudėtinis prijungiamasis.
5. Sudėtinis bejungtukis.
6. Vientisinis.
7. Mišrusis.
8. Sudėtinis bejungtukis.